Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Asiantuntijan kuuleminen 16.10.2026

Asia: HE 220/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työssä käytettäväksi tarkoitettujen teknisten laitteiden vaatimusten-mukaisuudesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä ns. laitelain uudistamiseksi. Tukes toimii kuluttajakäyttöisten koneiden markkinavalvontaviranomaisena ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuluttajakäyttöisten koneiden valvontatoimivalta

Tukes pitää erittäin tärkeänä ja tarpeellisena lausuntopalautteen johdosta hallituksen esitykseen lisättyä kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain (184/2025) 1 §:n 3 momenttiin tehtävää muutosta, jolla Tukesin toimivalta valvoa kuluttajakäyttöisiä koneita säilyy EU:n koneasetuksen ((EU) 2023/1230) soveltamisen alettua. Tukes kuitenkin painottaa, että kyse on väliaikaisesta ratkaisusta ja toivoo, kuten hallituksen esityksessä useissa kohdissa todetaan, että työ- ja elinkeinoministeriö lähitulevaisuudessa tulee antamaan koneasetuksen täydentävästä sääntelystä kuluttajakäyttöisten koneiden osalta oman esityksen.

Seuraamusmaksusta

Työssä käytettäväksi tarkoitettujen teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettavan lain 14 §:ssä säädettäisiin seuraamusmaksun suuruudesta. EU:n koneasetuksen 50 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että asetuksen mukaisten velvollisuuksien rikkomuksien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niihin voi sisältyä vakavia rikkomistapauksia koskevia rikosoikeudellisia seuraamuksia. Sama vaatimus seuraamusten tehokkuudesta, oikeasuhtaisuudesta ja varoittavuudesta on kirjattu EU:n henkilönsuojainasetuksen ((EU) 2016/425) 45 artiklaan.

Tukes pitää 14 §:ssä ehdotettua seuraamusmaksun enimmäismäärää aivan liian vähäisenä ja pelotevaikutukseltaan epätarkoituksenmukaisena. Erityisesti oikeushenkilöiden osalta 50 000 euroa on vähäinen summa, kun jo yksittäisen työkoneen hinta voi olla moninkertainen.

Kuluttajatuotelaissa (184/2025) seuraamusmaksun yläraja on 100 000 euroa, vaikka konelainsäädännön seuraamusmaksulla sanktioitavien velvoitteiden noudattamisen voidaan olettaa olevan monissa tapauksissa ja erityisesti työkäyttöisten koneiden osalta huomattavasti kalliimpaa kuin yleisen kuluttajatuoteturvallisuuslainsäädännön ((EU) 2023/988) velvoitteiden noudattamisen. Yleinen kuluttajatuoteturvallisuuslainsäädäntö ei esimerkiksi vaadi miltään osin kolmannen osapuolen osallistumista tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointiin.

Nyt ehdotettavassa laissa säädettävä seuraamusmaksun enimmäismäärä tulee todennäköisesti vaikuttamaan myös kuluttajakoneiden sääntelyssä käyttöönotettavaan seuraamusmaksuun. Tukes katsoo, että konesääntelyn seuraamusmaksun yläraja tulisi olla vähintään sama kuin yleisten kulutustavaroiden kohdalla (100 000 euroa).

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Denna handling har upprättats och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ryhmäpäällikkö Hannu Mattila
14.10.2026

Johtava asiantuntija Pipsa Korkolainen
14.10.2026